Aile Varl??? Risk-Yarar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile Varl??? Risk-Yarar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16449

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile Varl??? Risk-Yarar Ölçe?i (AVRYÖ), sa?l?k profesyonellerinin, özellikle de **hem?irelerin**, hastalar?n kardiyopulmoner resüsitasyon (CPR) i?lemleri s?ras?nda aile üyelerinin varl???na dair alg?lad?klar? riskleri ve faydalar? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Bu ölçek, acil ve yo?un bak?m ünitelerinde çal??an personelin, hasta merkezli bak?m? ve aile deste?ini sa?lama konusundaki tutumlar?n? ve bu duruma ili?kin **kendine güven** düzeylerini ölçmeyi hedefler.

Ölçek, Esma Ay?e Öztürk taraf?ndan 2020 y?l?nda haz?rlanan bir doktora tezi kapsam?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, kritik durumlarda aile varl???n?n hem hasta hem de sa?l?k ekibi üzerindeki potansiyel etkilerini bilimsel olarak incelemek için sa?lam bir ölçüm arac? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Aile Varl???, Resüsitasyon, Hem?irelik, Risk-Yarar Alg?s?, Kendine Güven, Kritik Bak?m, Ölçek Uyarlamas?.

Yazarlar

Esma Ay?e Öztürk

Amaç

Ölçe?in temel amac?, hem?irelerin resüsitasyon (canland?rma) gibi ya?am? tehdit eden acil durumlar s?ras?nda hastan?n yak?n ailesinin olay yerinde bulunmas?n?n potansiyel riskleri ve sa?lad??? faydalar hakk?ndaki inanç ve de?erlendirmelerini nicel olarak ölçmektir. Bu alg?lar, hem?irelerin bu uygulamaya yönelik tutumlar?n? ve bu durumu yönetme becerilerine olan **kendine güven** düzeylerini do?rudan etkilemektedir.

Ölçek, sa?l?k kurumlar?n?n aile varl??? politikalar?n? geli?tirmelerine ve hem?irelik e?itim programlar?n? bu kritik alana odaklanarak güçlendirmelerine yard?mc? olacak veri sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, sa?l?k profesyonellerinin duygusal yükünü ve etik ikilemlerini anlamada da kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Aile Varl??? Risk-Yarar Ölçe?i, genellikle iki ana yap? etraf?nda ?ekillenir: **Alg?lanan Riskler** ve **Alg?lanan Yararlar**. Ölçek maddeleri, aile üyelerinin varl???n?n sa?l?k ekibinin performans?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

nas?l etkiledi?i (örne?in, dikkat da??n?kl???, yasal riskler, duygusal stres) ve hastan?n veya ailenin iyile?mesine nas?l katk?da bulundu?u (örne?in, destek sa?lama, kapan?? ya?ama, yas sürecini kolayla?t?rma) gibi boyutlar? kapsar.

Ölçe?in orijinal yap?s?, uyarlama sürecinde Türk kültürü ve sa?l?k sistemi ba?lam?na uygunlu?unu test etmek üzere incelenmi?tir. Ölçek, hem?irelerin bu karma??k durum kar??s?ndaki **bili?sel de?erlendirmelerini** derinlemesine analiz etmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da (Geçerlik: -), ölçe?in uyarlama çal??mas? (Öztürk, 2020) kapsam?nda kapsaml? geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler genellikle dilsel ve kültürel e?de?erli?i sa?lamak için uzman görü?leri, yap? geçerli?ini belirlemek için **faktör analizi** ve ölçüt geçerli?ini test etmek için ilgili d?? kriterlerle korelasyonlar? içerir.

Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten de hem?irelerin resüsitasyon s?ras?nda aile varl???na yönelik risk ve yarar alg?lar?n? ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlam??t?r. Detayl? geçerlik bulgular?, ilgili doktora tezinde mevcuttur.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgileri kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir (Güvenirlik: -). Ancak, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in iç tutarl?l???n? (genellikle **Cronbach Alfa katsay?s?** ile) ve test-tekrar test güvenirli?ini inceleyen standart psikometrik prosedürlerin uyguland??? beklenmektedir.

Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemlerde tutarl? sonuçlar üretti?ini gösterir ve bu da ölçe?in klinik uygulamalar ve ara?t?rmalar için güvenilir bir araç oldu?unu do?rular. Güvenirlik istatistiklerinin tamam? ara?t?rmac?n?n 2020 tarihli tezinde sunulmu?tur.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin bir parças? olarak, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak varsay?lan boyutlar?n? (Riskler ve Yararlar) ampirik olarak destekleyip desteklemedi?ini kontrol eder.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ve çok boyutlu yap?s?n?n Türk hem?ire popülasyonunda geçerli oldu?unu göstermesi aç?s?ndan kritiktir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Özgün dilinden Türkçe'ye çevrilmi? ve kültüre adapte edilmi?)

Format: Genellikle Likert Tipi Derecelendirme (Kesin format ve madde say?s? doktora tezinde detayland?r?lm??t?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sa?l?k Profesyonelleri, özellikle Yo?un Bak?m ve Acil Servislerde çal??an Hem?ireler.

Ya? Grubu: Yeti?kin Çal??an Popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Kardiyopulmoner resüsitasyon süreçlerine aktif olarak kat?lan veya tan?k olan hem?ireler. Çal??ma, Ondokuz May?s Üniversitesi ba?lam?nda yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Resüsitasyon Uygulamalar?, Aile Merkezli Bak?m, Yo?un Bak?m Hem?ireli?i, Alg? Ölçe?i, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Ondokuz May?s Üniversitesi, Samsun (Doktora tezi s?ras?nda ba?l? oldu?u kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, Esma Ay?e Öztürk taraf?ndan 2020 y?l?nda tamamlanan bir doktora tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve klinik ara?t?rmalarda kullan?m? için yasal izinler, orijinal ölçe?in sahibinden ve uyarlamay? gerçekle?tiren yazardan al?nmal?d?r. Ölçe?in ticari bir ücreti olup olmad??? bilgisi tezin içeri?inde veya orijinal ölçek dokümantasyonunda yer almaktad?r.

Ölçe?in kullan?ld??? doktora tezinin tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir. Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan

ARABPSYCHOLOGY.COM

indirilebilir: aile-varligi-risk-yarar-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Öztürk, E. A. (2020). *Hem?irelerin resüsitasyon s?ras?nda ailenin varl???n?n risk ve faydalar?na ili?kin alg? ve kendilerine güvenlerini etkileyen faktörler* . Ondokuz May?s Üniversitesi, Samsun.

Tez Eri?imi: tez.yok.gov.tr

Aile Varl??? Risk-Yarar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam? ve derecelendirme sistemi, Esma Ay?e Öztürk'ün 2020 y?l?nda Ondokuz May?s Üniversitesi'nde tamamlad??? doktora tezinde (*Hem?irelerin resüsitasyon s?ras?nda ailenin varl???n?n risk ve faydalar?na ili?kin alg? ve kendilerine güvenlerini etkileyen faktörler*) detayl? olarak sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM